

СОВЕТСКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 25 (7355)

СУБОТА, 28 ЛЮТАГА

1942 г.

НЕДАЛЕК ТОЙ ДЗЕНЬ, КАЛІ ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ СВАІМ МАГУТНЫМ УДАРАМ АДКІНЕ АЗВЯРЭЛЫХ ВОРАГАУ АД ЛЕНІНГРАДА, АЧЫСЦІЦЬ АД ІХ ГАРАДЫ І СЁЛЫ БЕЛАРУСІ І УКРАЇНЫ, ЛІТВЫ І ЛАТВІІ, ЭСТОНІІ І КАРЭЛІІ, ВЫЗВАЛІЦЬ СОВЕЦКІ КРЫМ І НА УСЕІ СОВЕЦКАЙ ЗЯМЛІ ЗНОУ БУДУЦЬ ПЕРАМОЖНА УЗНІМАЦА ЧЫРВОНЫЯ СЦЯГІ.

(З загада Народнага Камісара Абароны І. В. СТАЛІНА).

ПАД ВАДЗІЦЕЛЬСТВАМ ВЯЛІКАГА СТАЛІНА— НА ПОЎНЫ РАЗГРОМ ВОРАГА!

СТАЛІН ВЯДЗЕ НАС ДА ПЕРАМОГІ

23 лютага — у дзень 24 гадавіны Чырвонай Арміі Народны Камісар Абароны таварыш Сталін звярнуўся з загадам да Чырвонай Арміі і Чырвонага Флота, да партызан і партызанак.

Увесь савецкі народ сустрэў загад Народнага Камісара Абароны таварыша Сталіна, як геніяльную праграму вызвалення нашай роднай зямлі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У загадзе таварыша Сталіна паказаны ўзрастаючыя сілы Чырвонай Арміі, мэты вялікай Айчыннай вайны, вызначаны шляхі перамогі над ворагам.

Цяпер ужо не існуе перавагі, якую вораг меў у пачатку вайны з прычыны раптоўнасці нападу. Цяпер, як гаворыцца ў загадзе таварыша Сталіна, лёс вайны будзе вырашацца пастаянна дзеючымі фактарамі: трываласць тылу, маральны дух арміі, колькасць і якасць дывізіяў, узбраенне арміі і арганізатарскія здольнасці начальства састава арміі.

Маральны дух Чырвонай Арміі выключна высокі. Да апошняй кроплі крыві гатоў змагацца кожны савецкі воін у імя блугароднай мэты вызвалення нашай зямлі ад нямецкіх захопнікаў. Маральны дух фашысцкай грабежніцкай арміі падае з кожным днём. Не ўстаець падламу ворагу перад невычарпальнымі сіламі нашых слаўных дывізіяў і палкоў, перад нашымі першакласнымі танкамі і самалётамі, гарматамі і кулямётамі.

Чырвоная Армія гоніць ворага на захад, знішчаючы яго жывую сілу і тэхніку. Дзесяткі тысяч трупав пакідае фашысцкая армія штодзень на полі баёў.

«Недалёк той дзень, — гаворыцца ў загадзе таварыша Сталіна, — калі Чырвоная Армія сваім магутным ударам адкіне азвярэлых ворагаў ад Ленінграда, ачысціць ад іх гарады і сёлы Беларусі і Украіны, Літвы і Латвіі, Эстоніі і Карэліі, вызваліць савецкі Крым і на ўсёй савецкай зямлі зноў будуць пераможна ўзнімацца чырвоныя сцягі».

Сыны і дачкі беларускага народа, слаўныя партызаны і партызанкі! Адкажам на загад Народнага Камісара Абароны таварыша Сталіна ўзмацненнем барацьбы з фашысцкімі захопнікамі!

Арганізуйце новыя партызанскія атрады, граміце тылы варожых войск, знішчайце нямецка-фашысцкіх бандытаў!

Блізак дзень поўнага разгрому ворага. Нас вядзе да перамогі геніяльны палкаводзец і правадыр савецкага народа вялікі Сталін.

Нашы войскі акружылі 16 нямецкую армію. Нашы трафеі.

Войскі Паўночна-Заходняга фронту (камандуючы фронтам генерал-лейтэнант Курачкін), якія пачалі ў раёне Старай Русы акружэнне 16 нямецкай арміі дзён 10 назад, днямі закончылі яго. З прычыны адмаўлення 16 нямецкай арміі (камандуючы генерал-палкоўнік фон Буш) скласці зброю нашы войскі пачалі атаку. У выніку першага этапу атакі разгромлены 290 пяхотная дывізія 2-га армейскага корпуса (камандуючы генерал Брокдорф), 30 пяхотная дывізія 10-га армейскага корпуса (камандуючы генерал Ганзен) і дывізія СС. Немцы пакінулі на месцы каля 12 тысяч чалавек забітымі.

Нашы трафеі: гармат — 185, мінамётаў — 135, танкаў — 29, кулямётаў — 340, аўтаматаў і вінтовак — 4.150, аўтамашын — 450, мацяцкілаў — 320, валаціпедаў — 560, трактарных цегачоў — 15, вагонаў — 125, паравозаў — 8, артснарадаў — 14.000, мін — 9.700, патронаў — 1.300.000, ручных гранат — 6.350, пантонаў — 53, тэлефоннага кабелю — 105 кіламетраў, радыёстанцый — 27, парашутаў — 385, коней — 335.

Захоплены таксама склады харчавання, боепрыпасаў і абмундзіравання, падлік якіх вядзецца.

У баях вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта т. Марозава, генерал-маёра т. Гразнова і генерал-маёра т. Берзарына.

СОВІНФОРМБЮРО.

На фронтах Айчыннай вайны

З ПАВЕДАМЛЕННЯУ СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

За час з 23 па 27 лютага нашы войскі, перамагаючы супраціўленне нямецка-фашысцкіх войск, прадаўжалі весці наступальныя баі. Вораг нясе вялікія страты ў тэхніцы і асабліва ў жывой сіле. Нашы войскі зноў прасунуліся наперад, вызвалілі рад насялёных пунктаў і ў ліку іх горад Дарагабуж.

За час з 22 па 26 лютага знішчана 104 нямецкіх самалёты. Нашы страты за гэты-ж час — 36 самалётаў.

ДЗЕЯННІ НАШАЯ АВІАЦЫІ

За апошнія 4 дні часцямі нашай авіяцыі знішчана і пашкоджана 14 нямецкіх танкаў, 69 гармат, больш 922 аўтамашын з войскамі і грузамі, 525 паравозаў з боепрыпасамі, 8 аўтацыстэрн з гаручым, 118 з'янітна-кулямётных устаноў, 26 мінамётаў, узарвана 9 складаў з боепрыпасаў і склад з гаручым, разбіты 1 мост, 1 бронеплячоўка, 34 чыгуначных вагоны і 5 паравозаў, падпалена 2 чыгуначных эшалоны, рассяяна і часткова знішчана да 11 батальёнаў пяхоты ворага.

БАІ У РАЁНЕ СТАРАЙ РУСЫ

ПАЎНОЧНА-ЗАХОДНІ ФРОНТ. Усюды натыкаюцца на моцныя ўдары. У раёне Старай Русы ідуць жорсткія баі. Акружаныя часці 16 нямецкай арміі кідаюцца ў розныя бакі ў пошуках слабага месца ў наступаючых, каб вырвацца з акружэння, але ўсюды натыкаюцца на моцныя ўдары.

Жорсткія баі вядуць нашы часці супраць нямецкіх гарнізонаў, засеўшых у насялёных пунктах і блакіро-
ваных нашымі войскамі.

НА СУД!

Антон БЯЛЕВІЧ

Я веру — хутка гэта будзе —
Свабодным стане мілы кут.
І з папалішчаў прыдуць людзі,
Мой край на гэты прыдзе суд.

Сумленна ўсё яны ацэняць,
Уважаць зверствы чужаніц.
І мерцвякоў устануць цені
Сваіх магільшчыкаў судзіць.

Сіроты прыдуць і калекі,
Абломкі помнікаў, муроў;
Вазёры сінія і рэкі
Людскую густа ўспеняць кроў;

І загудзе яна дакорам,
І ў дзень той помстай празвініць;

І ўсё, усё людскае гора
Прыдушыць к слупу чужаніц.

Накрыем вочы ім зямлёю,
Не будзе літасці ім тут.
І ні слязою, ні крывёю
Берлін не сплациць нам пакут.

І з пакалення ў пакаленне,
Праз многа годаў і вякоў, —
Ступаць за немцам будуць цені,
Усюды цені мерцвякоў.

Я веру — хутка гэта будзе, —
Свабодным стане мілы кут.
І з папалішчаў прыдуць людзі,
Мой край на гэты прыдзе суд.

РАЗГРОМ РУМЫНСКОЙ ДЫВІЗІІ

ПАЎДНЕВА-ЗАХОДНІ ФРОНТ. Некалькі дзён назад нямецкія акупанты сумесна са сваімі румынскімі прыхваснямі пачалі ярасныя контратакі супраць часцей аднаго нашага злучэння. У бой вораг адразу кінуў чатыры дывізіі, у тым ліку 1-ю румынскую дывізію.

Першы-ж дзень варожых контратак паказаў, што план немцаў, разлічаны на нечаканасць, пацярпеў няўдачу. Савецкае камандаванне своечасова заўважыла канцэнтрацыю сіл праціўніка і вызначыла, дзе ён будзе наносіць удар. Нашы перадавыя падраздзяленні нанеслі ворагу вялікі ўрон.

Другія часці атакавалі немцаў і адкінулі іх, а кавалерысты, абышоўшы фланг румынскай дывізіі, урэзаліся ў баявыя парадкі ворага. У выніку магутнага ўдара нашых часцей румыны страцілі забітымі 2.250 салдат і афіцэраў і пачалі хутка адкатвацца назад. Усю ноч нашы коннікі гналі ворага. Звыш 200 салдат і афіцэраў здаліся ў палон.

КАЛГАСНІК САЎЧАНКА ЗАТРЫМАУ 7 ФАШЫСТАУ

ПРЫФРАНТАВЫ РАЕН. Была цёмная-ноч, калі ў хату 77-гадовага старыка-калгасніка Александра Пятровіча Саўчанка ў пасёлку К.-П. раздаўся стук у дзверы. Старык адчыніў. У хату ўваліліся сем нямецка-фашысцкіх бандытаў, якія хацелі схавацца ад савецкіх байцоў. Пагражаючы зброяй, немцы патрабавалі есці і затым ляглі спаць.

Калі немцы заснулі, Саўчанка ціха вынес з хаты іх зброю, а потым, узяўшы гранату, скамандаваў: «А ну, сволачы, уставайце, здавайцеся».

Александр Пятровіч здаў затрыманых ім немцаў падаспеўшым байцам Чырвонай Арміі.

ФАШЫСТЫ ПРЫКОЎВАЮЦЬ ЛАНЦУГАМІ СВАІХ САЛДАТ

КАЛІНІНСКІ ФРОНТ. Ламаючы абарону праціўніка, часці энскага злучэння ўпэўнена прасоўваюцца наперад. Нямецка-фашысцкае камандаванне імкнецца спыніць наступленне, але ўсе яго патугі не маюць поспехаў.

На адным участку наступлення наглядзеўся характэрны эпізод. Нашы байцы сустрэліся з супраціўленнем нямецкіх аўтаматчыкаў, якія заселі на дрэвах. Ачышчаючы лес ад праціўніка, чырвонаармейцы ўбачылі, што многія аўтаматчыкі прыкаваны ланцугамі да дрэваў.

Захопленыя палонныя сцвяржаюць, што выпадкі прыкоўвання нямецкіх салдат даволі частыя.

ПАРТЫЗАНЫ І ПАРТЫЗАНКІ! БІЦЕ ВОРАГА ТАК, КАБ ЗЯМЛЯ ГАРЭЛА ПАД ЯГО НАГАМІ!

Святкаванне 24 гадавіны Чырвонай Арміі

УРАЧЫСТЫЯ ПАСЯДЖЭННІ

Ва ўсіх гарадах і раёнах нашай краіны адбыліся ўрачыстыя пасяджэнні, прысвечаныя 24 гадавіне слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. На пасяджэнні ў Маскве з дакладам аб гадавіне РСЧА выступіў Нам. Наркома Абароны СССР т. Шчадэнка.

На ўсіх пасяджэннях з выключным уздымам прыняты прывітанні вялікаму палкаводцу і правадыру народаў таварышу Сталіну. У гэтых прывітаннях рабочыя, калгаснікі, служачыя, воіны Чырвонай Арміі заяўляюць таварышу Сталіну, што яны будуць змагацца з крывавым фашызмам да таго часу, пакуль наша зямля не будзе поўнасьцю ачышчана ад нямецкіх акупантаў.

ПРЫВІТАННІ ЗАМЕЖНЫХ ДЗЯРЖАУНЫХ ДЗЕЯЧОУ

Старшынёй Дзяржаўнага Камітэта Абароны і Народным Камісарам Абароны СССР тав. І. В. Сталіным атрыманы прывітанні ў сувязі з 24-й гадавінай Чырвонай Арміі ад Прэзідэнта Злучаных Штатаў Амерыкі Франкліна Рузвельта, прэм'ер-міністра і міністра абароны Вялікабрытаніі У. Чэрчыля, старшыні Выканаўчага Камітэта—Галоўнакамандуючага ўзброенымі сіламі Кітайскай рэспублікі Генералісімуса Чан-Кай-Шы, Старшыні французскага нацыянальнага ўрада генерала дэ Голя, Старшыні савета міністраў і намесніка міністра арміі, флота і ваенна-паветраных сіл Югаславіі Іовановіча, старшыні савета міністраў Грэцыі Цудэроса і інш.

Прывітанні атрыманы таксама на імя Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР тав. М. І. Калініна і на імя Начальніка Генеральнага Штаба Чырвонай Арміі Маршала Савецкага Саюза Б. М. Шапашнікава.

ВОДГУКІ ЗАМЕЖНАГА ДРУКУ

Англіскі друк удзяліў многа ўвагі 24 гадавіне Чырвонай Арміі і загаду Народнага Камісара Абароны таварыша Сталіна. Газеты надрукавалі гэты загад на першай старонцы на відным месцы і пад вялікімі загалоўкамі. Усе газеты змяшчаюць артыкулы аб гадавіне Чырвонай Арміі. Газета «Рэйнольдс ньюс» піша:

«Нельга сумнявацца цяпер у тым, што Чырвоная Армія з'яўляецца самай магутнай сілай. Чырвоная Армія—гэта армія народа. Тэхнічна і палітычна гэта сучасная армія. У ваенных адносінах яна вылучаецца вынослівасцю, доблесцю, высокім тактычным майстэрствам».

Друк Амерыкі і другіх прыязных СССР краін таксама многа піша аб Чырвонай Арміі і аб яе гераічнай барацьбе супроць нямецкіх акупантаў.

ПРЫЁМЫ У ЧЭСЦЬ 24 ГАДАВІНЫ РСЧА.

У савецкіх пасольствах Вашынгтона, Лондана, Тэгерана, Чунцына, Анкары адбыліся прыёмы ў чэсць 24 гадавіны Чырвонай Арміі. На прыёмах прысутнічалі прадстаўнікі ваенных, палітычных і другіх арганізацый, а таксама замежных дыпламатычных місій.

Прыёмы прайшлі ў цёплай, прыязнай абстаноўцы.

Партызанскія ўдары па ворагу

ДЗЕЙНАСЦЬ БЕЛАРУСКІХ ПАРТЫЗАН

Магутнасць партызанскіх удараў па ворагу з кожным днём становіцца ўсё больш сакрушальнай, смертэльнай.

— Не выпусцім нямецкіх акупантаў жывымі з роднага краю! — гэта баявы дэвіз беларускіх партызан, дэвіз усяго беларускага народа.

Немцы адчуваюць сябе як на вулкане. То тут, то там узрываюцца на партызанскіх мінах нямецкія машыны з войскамі, з боепрыпасамі і харчаваннем. У штабныя кватэры ляцяць партызанскія гранаты, бутэлькі з гаручым.

Напалоханыя нямецкія афіцэры ставяць нанач узмоцненую варту. Але вельмі часта панам афіцэрам не прыходзіцца прагнуцца і ўбачыць сваіх перабітых, перарэзаных вартавых. Асабліва вялікі жах наганяе на немцаў партызанскі атрад, які дзейнічае ў адным з раёнаў віцебшчыны. Не так даўно гэты атрад узарваў чыгуначны мост праз раку Д.

Партызанскі атрад трымае цесную сувязь з навакольным насельніцтвам. Аднаго разу атраду данеслі, што на станцыю Г. немцы зганяюць кароў, свіней і грузы іх у вагоны. Жывёлу калгаснікаў акупанты хацелі вывезці ў Германію. Не вышла! Партызаны замініравалі чыгунку і поезд паляцеў пад адкос.

Не свініны, а смерці сваёй дачакаюцца галодныя немцы — сказаў кіраўнік партызанскага атрада і павёў мужных змагаючыхся на новую вылазку.

Смерць і страшная расплата чакае ўсіх нямецкіх акупантаў.

ВОРАГ У ПАНИЦЫ І РАЗГУБЛЕНАСЦІ

Партызанскія атрады, якія дзейнічаюць ў акупіраваных раёнах Арлоўскай абласці пад камандаваннем К. і В., напалі ў вёсцы Х. на штаб нямецкай часці. Гітлераўцы ў паніцы ўцяклі на тэрыторыю размешчанага поблізу аэрадрома.

Баючыся, каб партызаны не захапілі самалётаў, немцы падпалілі на аэрадроме 4 свае бамбардыроўшчыкі і 13 транспартных «юнкерсаў».

Паўднёва-Заходні фронт. Па вуліцы сяла, вызваленага ад нямецкіх захопнікаў, каля абрабаваных імі хат праходзяць пад вартай нашых байцоў, захопленыя калгаснікамі гітлеравец і агідны здраднік — назначаны акупантамі сельскім старостам.

АТРАД ІМЕНИ ЛАЗО

Партызан грамадзянскай вайны Лазо быў грозным для ворагаў і загінуў смерцю храбрых за родную савецкую ўладу.

Іменем гераічнага партызана названы адзін з партызанскіх атрадаў у Смаленскай абласці. Партызаны атрада імені Лазо ўварваліся ў адно сяло, дзе 11 нямецкіх кватэр'ераў падрыхтоўвалі памяшканні для нямецкай часці. Партызаны перабілі нямецкіх кватэр'ераў і зрабілі засаду каля сяла. Хутка на дарозе паказаліся дзве грузавыя аўтамашыны з нямецкай пяхотай.

Агнём з аўтаматаў і гранатамі байцы узарвалі машыны і знішчылі 44 гітлераўцаў.

ПАРТЫЗАНЫ ЗНІШЧЫЛІ 60 АУТАМАШЫН

Партызанскі атрад пад камандаваннем тав. А., які дзейнічае ў адным з акупіраваных раёнаў Калінінскай абласці, зрабіў напад на нямецкую аўтакалонну, якая перавозіла ваеннае снаражэнне.

Гранатамі і бутэлькамі з гаручым байцы атрада знішчылі да 60 аўтамашын.

ХРАБРЫ ПАРТЫЗАНСКИ НАЛЕТ

У адным з акупіраваных немцамі раёнаў Украіны актыўна дзейнічае партызанскі атрад пад камандаваннем тав. Ч.

Нядаўна байцы гэтага атрада зрабілі паспяховы напад на сяло Б., у якім размясцілася нанач адна нямецкая часць. Падышоўшы да сяла, партызаны разбіліся на невялічкія групы па 3—4 чалавекі і атакавалі немцаў з розных бакоў. У вокны дамоў, занятых немцамі, паліцелі гранаты.

Выкарыстаўшы паніку сярод гітлераўцаў, партызаны знішчылі больш 60 варожых салдат і афіцэраў, абоз праціўніка і захапілі два партфелі з важнымі дакументамі.

Па Савецкаму Саюзу

АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА ТУЛЬСКІХ АРУЖЭЙНІКАУ

ТУЛА. Калектыў завода абавязуеся датэрмінова выканаць у сакавіку месяцы вытворчую праграму і даць фронту звыш плана патрэбную прадукцыю.

500 ТОН НАФТЫ ЗВЫШ ПЛАНА

ІШЫМБАЙ. Стаханавская брыгада Шэйфула Матыгуліна, працуючы ў зімовых умовах, дала фронту звыш задання дзесяткі тысяч тон нафты. За некалькі дзён лютага брыгада т. Матыгуліна дала звыш задання 500 тон нафты.

ДАДАТКОВАЕ УЗБРАЕННЕ

КУЙБЫШЭУ. Калектыў энскага завода даў нашым гераічным байцам дадатковае ўзбраенне.

Зараз завод датэрмінова заканчвае праграму першага квартала.

ДЛЯ ФРОНТА

ГОРКІ. Энскі горкаўскі завод хутка пераклучыўся на выпуск узбраення для Чырвонай Арміі. Завод сістэматычна перавыконвае планавыя заданні.

СКАРАСНЫЯ ПЛАУКІ МЕДЗІ

ЧКАЛАУ. Звычайна на кожную плаўку металургі Меднагорска затрачаваюць 24 гадзіны. Інжынер тав. Саблін прапанаваў скараціць час плаўкі да 18 гадзін. Праведзеныя першыя скарасныя плаўкі поўнасьцю падцвердзілі разлік інжынера. Кожныя трое сутак дэх зможа цяпер выпускаць дадатковую, чацвертую плаўку медзі.

Тэлеграмы з-за граніцы

Налёт англійскай авіяцыі на Паўночна-Заходнюю Германію

ЛОНДАН. У паведамленні англійскага міністэрства авіяцыі гаворыцца, што ўночы на 26 лютага англійскія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на Кіль і іншыя аб'екты ў Паўночна-Заходняй Германіі.

Дэзертырства нямецкіх салдат з германскай арміі

Дэзертыраваўшыя з савецка-германскага фронту ўзброеныя групы нямецкіх салдат хаваюцца ў лясах Усходняй Германіі. Дэзертыры зрабілі рад нападаў на прадуктовыя склады ў горадзе Шлопе.

Тарпедыраванне германскага крэйсера класа «Прынц Еўгеній»

ЛОНДАН. У паведамленні англійскага марскога міністэрства гаворыцца, што 23 лютага англійская падводная лодка «Трайдэнт» паспяхова атакавала германскі крэйсер класа «Прынц Еўгеній» ля ўзбярэжжа Нарвегіі. Адзначана пападанне тарпеды ў гэты крэйсер.

Адна з англійскіх падводных лодак зрабіла паспяховы напад на тры судны ў Міжземным моры. Тарпеды папалі ва ўсе тры параходы.

Нарвежскі народ вядзе барацьбу з нямецкімі акупантамі

Нарвежскія патрыёты знішчылі два нямецкіх ваенных склады поблізу Трансэйма. У часе пажару загінулі вялікія запасы боепрыпасаў і бензін. У горадзе Намсус спалены нямецкі склад з прадуктамі.